

**Internationaal
nieuws:**

1

**genetisch
gemodificeerde
bomen**

Genetisch gemodificeerde bomen brengen serieuze milieurisico's met zich mee. **Toch gaat het onderzoek naar gentechbomen gewoon verder.** Een aantal bedrijven investeren in onderzoek naar gentechbomen en belangrijke onderzoekers van universiteiten wereldwijd werken op projecten rond gentechbomen.

Gentech-eucalyptus goedgekeurd in Brazilië, maar nog niet geplant

In Brazilië werden tot op heden geen gentechbomen geplant. **Toch keurden overheidsinstanties in 2021 een gentech-eucalyptus goed.** De gemodificeerde boom is bestand tegen de herbicide glyfosaat en werd ontwikkeld door de Braziliaanse pulp- en papierproducent Suzano. Sindsdien zoekt Suzano bij de Braziliaanse overheid goedkeuring voor andere gentech-eucalyptusbomen, waaronder minstens één insectenresistente boom.

De aanplant van **glyfosaatresistente** gentechbomen kan leiden tot een toename van glyfosaat in eucalyptusplantages. Bovendien hebben deze plantages al een negatieve impact op het milieu en de inheemse bevolking, waaronder ook de Quilombola (Afro-Braziliaanse gemeenschap wiens voorouders ontsnapten aan slavernij en vervolgens onafhankelijke besturen opzetten).

In 2015 kreeg Suzano goedkeuring voor een snelgroeïende gentech-eucalyptus. Deze werd echter nooit gelanceerd, omdat niet-gemodificeerde varianten even of meer efficiënt bleken.

Suzano is een van de grootste pulpverwerkers ter wereld en bedrijft ongeveer 1,6 miljoen hectare eucalyptus-plantages in Brazilië. Het bedrijf bouwt in Brazilië aan een nieuwe pulpfabriek met de grootste productiecapaciteit ter wereld. Meer dan de helft van alle toelatingen voor veldtesten op gentechbomen in Brazilië - allemaal voor eucalyptus - werden toegekend aan Suzano en FuturaGene, het biotech-zusterbedrijf.

“

We kennen reeds vele en diepgaande conflicten rond landgebruik. Lokale gemeenschappen leven gebukt onder de omringende activiteiten van Suzano, waardoor zelfs de voedselsoevereiniteit en toegang tot leefgebieden in het gedrang komen.”

— [Open brief van Braziliaanse burgergroepen aan de Braziliaanse overheid, CTNBio, 2014](#)

Ongereguleerde aanplant van gentech-populieren in de VS

Living Carbon, een klein Amerikaans durfkapitaalbedrijf, plantte in 2023 enkele gentech-populieren waarvan onderzoekers het groeiproces door “verbeterde fotosynthese” willen versnellen. Het bedrijf promoot de technologie als een manier om meer koolstof te capteren.

Er werd nog niet aangetoond dat de gentechbomen van Living Carbon groeien onder reële omstandigheden, noch op lange termijn. Toch haalde het bedrijf miljoenen op bij investeerders en verkoopt het koolstofkredieten. In 2023 haalde het onderzoek een [wetenschappelijke publicatie](#), hoewel de onderzoekers zich baseren op een serre-test van slechts vier maanden.

Living Carbon plantte van februari tot mei 2023 meer dan 8900 gentech-populieren op twee verschillende plaatsen in twee Amerikaanse staten. **Deze gentechbomen ondergingen echter geen milieueffectrapportage** omdat deze genetisch gemodificeerde organismen (GGO's) buiten de steeds beperktere Amerikaanse GGO-regulering vallen. Dit betekent ook dat er geen onafhankelijke informatie over deze gentechbomen bestaat. Onrustwekkend is dat door deze gebrekkige regulering steeds meer gentechbomen zonder overheidstoezicht of publieke informatie geïntroduceerd kunnen worden.

Amerikaanse gentech-kastanjes misschien binnenkort in het wild

Amerikaanse onderzoekers van de State University of New York (SUNY-ESF, faculteit voor milieuwetenschappen en bosbouw), dienden een aanvraag in om genetische gemodificeerde, **kankerresistente Amerikaanse kastanjes (*Castanea dentata*) te planten in het wild**. Met deze aanplant hopen ze de Amerikaanse kastanje, die in de VS en Canada werd gedecimeerd door kastanjekanker, te vervangen of "herstellen".

De introductie van deze gentechboom zet de decennialange inspanningen van Amerikaanse en Canadese bosbeschermers op de helling. Zij proberen de populaties van de Amerikaanse kastanje zonder gentechnologie terug op peil te brengen door bestaande bomen die zich resistenter tonen tegen de kastanjeziekte te vermeerderen.

De Amerikaanse overheid staat op het punt om de introductie van de genetisch gemodificeerde Amerikaanse kastanje ("Darling 58" genaamd) goed te keuren. Toch dienden duizenden bezorgde individuen en organisaties, waaronder de Canadese Chestnut Council, een bezwaarschrift in bij de Amerikaanse overheid. De Amerikaanse onderzoekers zoeken ook goedkeuring bij de Canadese overheid, maar hoever deze staat, is niet bekend.

Het beloofde "herstel" van de Amerikaanse kastanje door de introductie van gentechbomen komt niet zonder risico's. Bosesystemen zijn uiterst complex en weinig gekend. We kunnen niet inschatten hoe gentechbomen op lange termijn interageren met andere bomen, ondergroei, insecten, bodems, schimmels, wild en menselijke gemeenschappen.

Forest Stewardship Council (FSC) bekrachtigt verbod op gentechbomen

FSC is 's werelds belangrijkste certificeerder van bosbouwproducten. **De instantie verbiedt FSC-gecertificeerde bedrijven om gentechbomen te planten of te gebruiken in gecertificeerde verwerking en producten**, hoewel ze sinds 2011 het onderzoek en veldtesten van gentechbomen toelaat. FSC staat onder serieuze druk van leden zoals Suzano en universitaire onderzoekers om het commercieel gebruik van gentechbomen toe te staan.

In 2023 cancelde het FSC-bestuur een project dat volgens critici het verbod op gentechbomen op losse schroeven zou zetten. FSC zou binnen het project veldtests met gentechbomen controleren, waarmee het deze ook indirect zou goedkeuren.

Deze beslissing kwam er na maanden protest van vele FSC-leden en burgergroepen van over heel de wereld. **Voorlopig kunnen bedrijven zoals Suzano geen gentechbomen planten en tegelijk hun FSC-certificaat behouden.**

Overheden verzwakken regelgeving voor gewassen die met nieuwe technieken genetisch gemodificeerd worden

Sommige landen schorten regelgeving op voor gewassen die genetisch gemodificeerd worden via nieuwe technieken zoals CRISPR. In sommige gevallen gaat het ook over de regulering van genetisch gemodificeerde bomen. **Deze genticbomen zullen niet onderhevig zijn aan onafhankelijke, openbare risicoanalyses of aan risicobeheer-vereisten.**

- De VS stellen sommige genetisch gemodificeerde bomen vrij van regulering.
- In Japan worden sommige nieuwe genetisch gemodificeerde gewassen niet gereguleerd.
- In het Verenigd Koninkrijk kan de deregulering van genetisch gemodificeerde gewassen ook een invloed hebben op genetisch gemodificeerde bomen.
- De Europese Unie voert een debat over een Commissievoorstel tot deregulering van nieuwe GGO's, waaronder enkele genetisch gemodificeerde bomen.
- In Canada worden veel genetisch gemodificeerde gewassen tegenwoordig vrijgesteld van openbare milieurapportage. Genetisch gemodificeerde bomen daarentegen worden nog steeds gecontroleerd, onder druk van milieugroeperingen.

De toekomst van openbare risicoanalyses en risicobeheer-vereisten voor bomen die met nieuwe technieken genetisch gemodificeerd worden, is onzeker.

BRONNEN

Danger: GE Trees, World Rainforest Movement (2023). A short booklet that introduces the risks of genetically engineered trees and the impacts of plantations. Available in English, Spanish, and Portuguese. www.wrm.org.uy/publications/danger-ge-trees

The Global Status of Genetically Engineered Tree Development: A Growing Threat, Canadian Biotechnology Action Network & the International Campaign to STOP GE Trees (2022). A comprehensive report summarizing research into GE trees and the issues raised. Available in English, Spanish, and Portuguese. www.stopgetrees.org/resources/global-status-report/

www.cban.ca/trees

Voor alle verwijzingen in dit artikel, ga naar www.cban.ca/trees/bulletin2023

Dit bulletin is beschikbaar in het Engels, Frans, Spaans, Portugees, Nederlands, Zweeds, Duits en Japans op www.stopgetrees.org/bulletin.

Kom in actie

Blijf op de hoogte en schrijf je in voor de nieuwsbrief van de internationale campagne tegen genticbomen: www.stopgetrees.org

Contact: trees@cban.ca